

Zdroje spjaté se zážitkovou pedagogikou

1

Gintel, A.
Prázdniny v pohybu.
Mladá fronta, Praha 1980.

Jedna z prvních knih určená organizátorům prázdninových akcí pro dospělé. Obsahuje základy prázdninové pedagogiky, uvádění her a sportu, poznámky k tábornické činnosti a kulturním poradům a také zpevník.

2

Holec, P. a kol.
Prázdniny se šlehackou.
Mladá fronta, Praha 1984.

Tato kniha rozširuje svým záberem [1]. Krom toho, že jde více do hloubky v oblastech psychologie, her a sportu, obsahuje navíc kapitoly o dramaturgii prázdninové akce a o uvádění umeleckých poradů. Obsahuje spousty konkrétních tipů a rad. Ac je 20 let stará, stále je to jedna z nejlepších knih pro organizátory akcí pro odrůstající a dospělé. Tezko se shání, ale stojí to za to!

3

Holec, O. a kol.
Instruktorský slabikár.
Prázdninová škola Lipnice, Brno 1994.

Mimorádné číslo lipnických metodických listů. Metodika organizování akcí pro dospělé. Kapitoly od zkušených instruktorů PŠL týkající se výchovy, psychologie, dramaturgie, programových oblastí, přípravy kurzu, zdravotní a historie akcí v přírodě.

4

Pike, G., Selby, D.
Globální výchova.
Grada, Praha 1994.

Prezentace nového směru výuky, který klade důraz na ucelený (holistický) pohled na svět spíše než redukcionistický rozklad na jednotlivé předměty, spolupráci spíše než soutěživost, schopnosti spíše než znalosti. Vedle teoretického zdůvodnění daného přístupu obsahuje desítky konkrétních aktivit. Zajímavá inspirace nejen pro učitele ale i pro všechny organizátory akcí v přírodě.

5

Stránský, M.
Prázdninová škola hrou.
Diplomová práce DiFa JAMU, Brno 2000.

Práce o vztahu a společných prvcích divadla a akcí v přírodě (zde konkrétně akcí prázdninové školy Lipnice).

Hry

6

Zapletal, M.
Velká encyklopedie her (Hry v přírodě, Hry v klubovně, Hry na hřišti a a telocvicně, Hry ve městě a na vsi).
Olympia, Praha 1985-1988.

Velice rozsáhlá sbírka her ze všech kontinentu, vhodných hlavně pro menší dětské kolektivy. Spousta konkrétních her, většinou jednoduchých na uvedení. Výborné zejména pro začínající instruktory dětských oddílů. Ovšem inspiraci v tomto rozsáhlém díle jistě naleznou i zkušení organizátoři akcí pro dospělé.

7

Zapletal, M. (editor).
Zlatý font her.
Mladá fronta, Praha 1990.
Revidované vydání Portál, Praha 2002.

Rozsáhlá sbírka her pro odrostající a dospělé z prázdninové školy Lipnice. Jedná se o rozsáhlé, propracované hry, vhodné zejména (ale nejen) pro zkušenější instruktory. Ac jsou hry původem určeny dospělým, mnoho z nich lze hrát i s otrkanými dětmi. Revidované vydání je proříděné (obsahuje méně her), hry jsou v přehlednějším formátu (ve stylu [8]) a obsahuje nový úvod.

8

Hrkal, J., Hanuš, R. (editori).
Zlatý font her II.
Portál, Praha 1998.

Druhý díl lipnického zlatého fontu. Útlejší než jeho předchůdce, ale většina uvedených her se rychle zaradila mezi opravdovou klasiku. Použitý formát se stává standardem pro popis rozsáhlejších her.

9

Neuman, J.
Dobrodružné hry a cvičení v přírodě.
Portál, Praha 1998.

Výborný soubor drobných her, zaměřený zejména na spolupráci, komunikaci a důvěru. Obsahuje také ekohry, seznamovací a zakončovací hry. Přehledný soubor základních her patřících do repertoáru každého instruktora. Spousta her je vhodná též jako úkoly do rozsáhlejších her. Skvělé ilustrace. Nezbytné.

10

Pike, G., Selby, D.
Cvičení a hry pro globální výchovu 1, 2.
Portál, Praha 2000.

Knihy rozšiřující [4] o další konkrétní aktivity. Rozděleno to tematicky laděných kapitol (např. životní prostředí, zdraví, budoucnost, technologie). Zajímavé hry i dobrá inspirace pro rozsáhlejší programové bloky/akce.

11

Bakalár, E.
Psychohry.
Mladá fronta, Praha 1989.

- 12 Kniha s podtitulem *Moderní společenské hry s psychologickou tematikou*. Hry jsou určeny pro dospívající a dospělé, jsou do místnosti a mají formu testu s netradičními otázkami a netradičním průběhem. Na knihu volně navazují *Psychohry 2, Nové psychohry* a *Předposlední psychohry* od stejného autora.
- Chour, J.
Receptár her.
Portál, Praha 2000.
- 13 Kniha určená vedoucím dětských oddílů zaměřená zejména na přípravu a organizování celotáborových her. Obsahuje metodické rady, náměty na zajímavé etapy i rozbor konkrétní celotáborové hry.
- Bartušek, D.
Kniha her a činností v klubovně i venku.
Portál, Praha 2002.
- 14 Sbírka konkrétních námětů vhodná zejména pro začínající instruktory dětských oddílů. Na jednom místě tu lze najít soubor her, popisy tvorivostních programů, náměty pro činnosti v přírodě, stručnou polní kuchárku, základní šifry i několik větších her.
- Pelánek, R.
Sbírka her oddílů Delfini a Kasiopea I, II.
Mravenec, Brno 2001.
- 15 Sbírka her ze všech oblastí (nejen) pro dětské oddíly. Vhodné pro začínající instruktory.
- Hopp, S., Hopp, H., Kabel, J.
Sociálne psychologické hry pro dospívající.
Portál, Praha 2001.
- 16 O zaměření knihy výstizně vypovídá vlastní název a podtitul *Rozvoj pohlavní identity, prevence agresivity a zneužívání*.
- Korvasová, H., Máchal, A.
Hrajeme si na přírodu.
Institut dětí a mládeže, Praha 1991.
- 17 Drobné hry s ekologickou tematikou zaměřené zejména na pochopení přírodních principů.
- Neuman, J., Brtník, J.
Zimní hry na sněhu i bez něj.
Portál, Praha 1999.
- Metodologie pořádání zimních kurzů. Obsahuje rady týkající se celkové organizace kurzu a výuky lyžování a spoustu konkrétních her na sněhu.

Knihy zamerané na jeden typ her:

18

Houser, P.
Hry se slovy a jazykem.
Portál, Praha 2002.

19

Angiolino, A.
Hry s ctverecovaným papírem a tuzkou.
Portál, Praha 2000.

20

Portmannová, R.
Hry pro posílení psychické odolnosti.
Portál, Praha 2001.

21

Šímanovský, Z.
Hry pro zvládnutí agresivity a neklidu.
Portál, Praha 2002.

22

Neuman, J.
Dobrodružné hry v telocvicne.
Portál, Praha 2001.

23

Angiolino a kol.
Hry s kamínky, mincemi, telefoními kartami,
Portál, Praha 2001.

24

Hickson.
Dramatické a akční hry.
Portál, Praha 2000.

25

Zapletal, M.
Velká kniha deskových her.
Mladá fronta, Praha 1991.

26

Mandelková, M.
Logické hádanky a jak je řešit.
Portál, Praha 2000.

27

Mazal, F.
Pohybové hry a hraní.
Hanex, Olomouc 2000.

Sporty

28

Neuman, J. a kol.
Prekážkové dráhy, lezecké steny a výchova prožitkem.

Portál, Praha 1999.

Kniha obsahuje spoustu námetu na jednotlivé lanové překážky i na komplexní překážkové dráhy. Dále pak rady ke konstrukci překážkových areálů, základy lezeckého výcviku a hry pro lezecký výcvik.

29

Hanuš, R., Hrkal, J.
Lanové překážky a lanové dráhy.
Hanex, Olomouc 1999.

Další kniha poskytující přehled lanových překážek a praktické rady k jejich stavbě.

30

Zimmerová, R. (editor).
Netradicní sportovní činnosti.
Portál, Praha 2001.

Kniha popisuje několik netradicních sportovních činností (např. in-line brusle, zonglování, ju-do, balancní cvičení) spolu s popisem metodiky jejich uvádění.

Turistika

31

Seton, E. T.
Kniha lesní moudrosti.
Olympia, Praha 1991.

Kniha, která dala základ skautským, zálesáckým a tábornickým hnutím. Zkoušky uvedené v této knize tvoří stále základ zkoušek hnutí Woodcraft.

32

Cervinka, J.
Výpravy do přírody.
Portál, Praha 2002.

Kniha obsahuje základní turistické dovednosti, popis zálesáckých činností, her v přírodě, nápady na výlety. Psáno srozumitelnou a přístupnou formou s prvky vyprávění. Vhodné zejména pro začínající instruktory pracující s dětskými turistickými oddíly.

33

Neuman, J.
Turistika a sporty v přírodě.
Portál, Praha 2000.

Souhrn metodických rad a praktických zkušeností pro vedení akcí v přírodě. Ucelený a odborný přehled všech základních znalostí. Vhodné pro všechny, kdo chtějí sebe či své sverence turisticky vzdělat.

34

Kubeš, V.
Malá tábornická encyklopedie.
Albatros, Praha 2000.

Soubor základních turistických znalostí a dovedností v encyklopedické formě. Rozčleneno na tématické kapitoly, např. o vybavení, tábornických dovednostech, zdravotě, poznávání přírody.

35

Darman, P.
Jak přežít v extrémních podmínkách.
Alpress, Frýdek-Místek 1997.

Kniha poskytuje mnohé zajímavé rady, i když část z nich není v našich podmínkách příliš použitelná ani užitečná. Možná inspirace, jak zajímavě prezentovat tábornické dovednosti, (nejen) mladším klukům.

36

Tomášek, M.
Skautská praxe I.
Skauting, Liberec 1995.

Kniha se řídí heslem obrázek je víc než tisíc slov. Obsahuje obrázky ilustrující základní tábornické dovednosti a znalosti.

Ruzné

37

Dones ohen a zvítězíš.
Mladá fronta, Praha 1983.

Soubor původních reportáží redaktoru Mladého světa z víkendových a prázdninových her v přírodě. Inspirující.

38

Nevrlý, M.
Karpatské hry.
Skauting, Liberec 1992.

Malá knížka o velkých životních radostech. Nejedná se o klasické hry, spíše o povídky o pobytu v přírodě, životní hry. Poutavá četba. Vhodné jako motivací texty, večerníčky ...

Zdroje na Internetu

39

Instruktori Brno. www.instruktori.cz

Stránky organizace zabývající se zážitkovou pedagogikou. Stránky obsahují mimo jiné kroniky z proběhlých akcí, které mohou být zajímavou inspirací.

40

Drevárny. www.ucw.cz/drevarny.

41

Stránky venované bojovým hrám s drevenými zbranemi. Přehled akcí, odkazy na stránky jednotlivých akcí a standardizovaná pravidla pro zbrane.

Informacník. www.informacnik.cz

42

Obsahuje různé soubory, které přijdou vhod zejména organizátorům akcí pro děti. Kromě spousty (spíše stručně popsaných) her zde lze nalézt též zákony, zdravotní pomůcky pro šifrování a další.

Paluba. www.hrejsi.cz

43

Stránky pražského klubu deskových her. Obsahuje pravidla mnoha tradičních i netradičních deskových her.

Projekt Hra. www.hra.cz

44

Stránky obsahují encyklopedii her s možností vyhledávání dle mnoha různých kritérií a seznam akcí v přírodě.

Erick's puzzle palace. www.stetson.edu/~efriedma/puzzle.html

45

Velké množství velmi pěkných, grafických, logických hádanek.

Scout games. www.edinburgh-scout.org.uk/games/

Hry anglických skautů.